

brug i samme vide omfang, som der under merværdiafgiften kan gives ret til fradrag for indgående afgift på indkøb til virksomhedernes brug.

Der er næppe tvivl om, at erhvervslivets indkøb af f. eks. kontorrekvisitter i betydelig udstrækning foretages gennem den egentlige detailhandel. Allerede hensynet til de praktiske vanskeligheder, der vil opstå for detailhandelen, taler derfor for, at der under detailedsaugiften må ske en begrænsning i erhvervslivets adgang til at foretage indkøb til virksomhederne i ubeskattet stand.

Som et andet eksempel på praktiske vanskeligheder ved at give adgang til fuld afgiftsfritagelse for erhvervslivet kan nævnes, at transportvirksomheder vil få meget svært ved at praktisere fritagelsen. Ved udstedelse af hvert enkelt fragtbrev måtte det afgøres, om fragten skulle udføres med eller uden afgift, hvilket blandt andet forudsætter, at der for hver enkelt forsendelse fremlægges legitimationskort fra afsender eller modtager. Må man på grund af praktiske vanskeligheder undlade at give erhvervslivet mulighed for at få transporter udført afgiftsfrit, opstår imidlertid spørgsmålet om, hvorvidt man i det hele taget bør lade transportvirksomhed være omfattet af afgiftsplikten. Når transport af gods er foreslået omfattet af merværdiaugiften, er dette nemlig ikke et udtryk for, at man tilsigter en beskatning af transporten. Transport af gods er medtaget under afgiftsplikten alene for derved at fritage erhvervslivet for den indirekte afgiftsbelastning, som i modsat fald ville være indkalkuleret i fragtraterne. Må man under en detailedsaugift af praktiske grunde undlade registrering af transportvirksomhederne, vil konsekvenserne heraf imidlertid også blive, at man vanskeligt kan give de registrerede produktions- og handelsvirksomheder adgang til at indkøbe eksterne transportmidler uden at betale afgift af disse. Fritog man de registrerede virksomheder for at svare afgift af deres egne lastbiler og andet eksternt transportmateriel, ville man nemlig herved gøre vognmændene til genstand for forskelsbehandling.

16. Der er imidlertid også et andet forhold end det rent praktiske hensyn, der peger i retning af, at det ikke under en detailedsa-

afgift vil være muligt — eller forsvarligt — at fritage erhvervslivet for afgift af hjælpemidler i samme vide omfang som under en merværdiaugift.

Under merværdiaugiften opnår de registrerede virksomheder som tidligere fremhævet afgiftsfritagelse for indkøb til virksomhedens brug gennem fradragsretten for indgående afgift. Denne fradragsret kan kun udnyttes, såfremt indkøbene posteres i virksomhedens regnskab, og virksomheden til dokumentation for berettigelsen af de foretagne fradrag er i stand til at fremlægge en indkøbsfaktura, hvoraf både indkøbets art og afgiften fremgår. Afgiftsmyndighederne vil gennem kontrollen hos køberen og af dennes regnskaber have en mulighed for at påse, at der ikke er foretaget fradrag i videre omfang, end lovens bestemmelser giver adgang til, f. eks., at der ikke er foretaget fradrag for indkøb, der slet ikke vedrører virksomheden, men indehaverens private forbrug.

Man kan også udtrykke forholdet således, at merværdiaugiften vil have den kontrolmæssige fordel, at retten til at foretage fradrag for indgående afgift, ansvaret for, at dette fradrag bliver rigtigt foretaget, og muligheden for at føre kontrol hermed er placeret hos én og samme virksomhed.

Under detailedsaugiften vil forholdet være anderledes. Her kan sælgeren afgiftsfrit sælge til registrerede virksomheder og er som tidligere omtalt normalt frigjort for ansvar, når blot han sikrer sig, at køberen har legitimationskort. Det må ligesom under den gældende engrosoms pålægges virksomhederne at føre et særligt regnskab over de indkøb af driftsmidler, de foretager i ubeskattet stand, men det vil uanset dette — ligesom under den nugældende engrosoms — blive meget vanskeligt at føre en effektiv kontrol med, at adgangen til at foretage afgiftsfri indkøb ikke misbruges. Mange af de varer, en virksomhed indkøber til brug i driften, vil ikke være af anden art end varer, der indkøbes til privat brug. Foruden benzin, som er nævnt i udvalgets forespørgsel, kunne nævnes håndværktøj, inventar og mange rekvisitter til kontorbrug.

Hvis der uberettiget foretages et indkøb i ubeskattet stand af sådanne varer, som i virkeligheden ikke er til brug i virksom-